

ТАТАРСТАН РЕСПУБЛИКАСЫ
ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫ БАШКАРМА КОМИТЕТЫ

КАРАР

«15» 10 2024 ел

Яр Чаллы ш.

№ 4917

Хужасыз күчемсез, күчемле һәм вариссыз калган мөлкәтне ачыклау, Тукай муниципаль районы муниципаль милкенә исәпкә алу һәм рәсмиләштерү тәртибе турында нигезләмә

Россия Федерациясе Гражданнар кодексының 225 статьясы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми принциплары турында» 2003 елның 06 октябрендәге 131-ФЗ номерлы Федераль законның 16, 50 статьялары, «Күчемсез милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлдәге 218-ФЗ номерлы Федераль закон, «Хужасыз күчемсез әйберләргә исәпкә алу тәртибен билгеләү турында» 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы Росреестр боерыгы нигезендә, Тукай муниципаль районы Башкарма комитеты турында нигезләмәгә таянып,

КАРАР БИРӘ:

1. Хужасыз күчемсез, күчемле һәм вариссыз калган мөлкәтне ачыклау, Тукай муниципаль районы муниципаль милкенә исәпкә алу һәм рәсмиләштерү тәртибе турында нигезләмәне расларга.
2. Татарстан Республикасы рәсми хокукый мәгълүмат порталында (pravo.tatarstan.ru) һәм Тукай муниципаль районының рәсми сайтында урнаштырырга.
3. Әлеге карар үтәлешен контрольдә тотуны мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы рәисе вазыйфаларын башкаручыга йөкләргә.

Башкарма комитет Житәкчесе

А.Р. Хәбибуллин

Хужасыз күчемсез, күчемле һәм вариссыз калган мөлкәтне ачыклау,
Тукай муниципаль районы муниципаль милкенә исәпкә алу һәм рәсмиләштерү
тәртибе турында нигезләмә

1. ГОМУМИ НИГЕЗЛӘМӘЛӘР

1.1. Хужасыз күчемсез, күчемле һәм вариссыз калган мөлкәтне ачыклау,
Тукай муниципаль районы муниципаль милкенә исәпкә алу һәм рәсмиләштерү
тәртибе турында әлеге нигезләмә (алга таба – Нигезләмә) Россия Федерациясе
Гражданнар кодексы, «Россия Федерациясендә жирле үзидарә оештыруның гомуми
принциплары турында» 2003 елның 06 октябрдәге 131-ФЗ номерлы, «Күчемсез
милекне дәүләт теркәвенә алу турында» 2015 елның 13 июлдәге 218-ФЗ номерлы
Федераль законнар, «Хужасыз күчемсез әйберләргә исәпкә алу тәртибен билгеләү
турында» Росреестрның 2023 елның 15 мартындагы П/0086 номерлы боерыгы
нигезендә эшләнә.

1.2. Әлеге Нигезләмә билгели:

1.2.1. Тукай муниципаль районы территориясендә урнашкан хужасыз
объектларны ачыклау, документлар рәсмиләштерү, исәпкә кую һәм хужасыз
мөлкәткә (алга таба «хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары» һәм «хужасыз күчемле
әйберләр» дип атала) Тукай муниципаль районы муниципаль милеге хокукын тану
тәртибен;

1.2.2. Вариссыз калган мөлкәтне Тукай муниципаль районы муниципаль
милегенә кабул итү тәртибен.

1.3. Нигезләмә милекчәсе булмаган яки милекчәсе билгесез булган мөлкәткә
яки милекчәсе милек хокукыннан баш тарткан мөлкәткә кагыла.

1.4. Тукай муниципаль районы территориясендә урнашкан күчемсез мөлкәт
объектларын һәм күчемле әйберләргә хужасыз дип тану өчен документлар
рәсмиләштерүне, хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә куюны һәм
хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын һәм хужасыз күчемле әйберләргә Тукай
муниципаль районы муниципаль милегенә кабул итүне Тукай муниципаль
районының Мөлкәт һәм жир мөнәсәбәтләре палатасы (алга таба – Палата) әлеге
Нигезләмә нигезендә гамәлгә ашыра.

1.5. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын исәпкә алуны дәүләт кадастр
исәбенә алу һәм хокукларны дәүләт теркәвенә алу өлкәсендә вәкаләтле башкарма
хакимиятнең федераль органы (аның территориаль бүлекчәсе, алга таба – хокуклар
теркәү органы) гамәлгә ашыра.

1.6. Хужасыз күчмә әйберләр дәүләт теркәвенә алынмый.

1.7. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектларын һәм хужасыз күчөмлө әйберләргә ачыклауның һәм аларга муниципаль милек хокукын рәсмиләштерүнең төп максатлары һәм бурычлары булып түбәндәгеләр тора:

1.7.1. файдаланылмый торган мөлкәтне ирекле гражданныр әйләнешенә кергү;

1.7.2. мөлкәтне нормаль һәм имин техник эксплуатацияләүне тәмин итү;

1.7.3. Тукай муниципаль районы территориясен тиешенчә карап тоту.

2. ХУЖАСЫЗ КҮЧӨМСЕЗ МӨЛКӘТ ОБЪЕКТЛАРЫН АЧЫКЛАУ ҺӘМ АЛАРНЫ ИСӘПКӘ КУЮ ӨЧӨН КИРӘКЛЕ ДОКУМЕНТЛАР ӘЗӨРЛӘУ ТӘРТИБӨ

2.1. Хужасыз күчөмсез мөлкәт объектлары инвентаризация үткөрү нәтижәсендә, Тукай муниципаль районы территориясендәге объектлардан файдалануны тикшерү барышында яки башка ысуллар белән ачыклана.

2.2. Хужасызлык билгеләре булган күчөмсез мөлкәт турында мәгълүмат керергә мөмкин:

Россия Федерациясә дәүләт хакимияте башкарма органнырыннан;

Россия Федерациясә субъектларынан;

жирле үзидарә органнырыннан;

юридик һәм физик затларының гаризалары нигезендә.

2.3. Дәүләт хакимияте органныры, жирле үзидарә органныры, гражданныр, юридик затлар һәм башка затлар Палатага жиберәләр:

ачыкланган, хужасыз объектлар төшенчәсенә керә торган күчөмсез объектлар турында дәлилленгән гаризалар, мөрәжәгәтләр;

аларныкы булган күчөмсез мөлкәт объектларына милек хокукынан баш тарту турында гаризалар, мөрәжәгәтләр.

2.4. Ачыкланган, хужасыз объектлар төшенчәсенә керә торган күчөмсез объектлар турында гаризаларда, мөрәжәгәтләрдә хужасыз күчөмсез объектның мөрәжәгәт итүчегә билгеле характеристикалары (параметрлары), аның урнашу урыны, объекттан файдалану гәмәлгә ашырылмый торган вакыт чоры турында мәгълүматлар, күчөмсез объектны, аның торышын характеристикалаучы башка белешмәләр күрсәтелә.

Гаризага, мөрәжәгәткә фотоматериаллар, карау актлары, гаризада, мөрәжәгәтгә бәян ителгән хәлләргә раслый торган башка документлар теркәп бирелергә мөмкин.

2.5. Милекченә күчөмсез мөлкәт объектына милек хокукынан баш тартуын раслый торган документ булып милекченә күчөмсез мөлкәт объектына милек хокукынан баш тарту турында гаризасы тора. Күчөмсез мөлкәт объектына милек хокукынан баш тарту турында гариза милекчә (күчөмсез мөлкәт объекты гомуми

милектә булса, гомуми милектә катнашучылар) тарафыннан күчемсез мөлкәт объекты урнашкан урын буенча жирле үзидарә органына тапшырыла.

Әгәр күчемсез мөлкәт объектына милек хокукыннан баш тарткан затның милек хокукы Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрында (алга таба – ЕГРН) теркәлмәгән булса, гаризада хокук иясе турында белешмәләр булырга тиеш, гаризага милек хокукыннан баш тарткан затның милек хокукы булуын раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре теркәп бирелергә тиеш.

2.6. 2.3, 2.4 пунктларында күрсәтелгән гаризаларда, мөрәжәгатьләрдә исем, атасының исеме (булган очракта), фамилиясе (атамасы), почта адресы (юридик затның урнашкан урыны) турында белешмәләр, гражданның гаризаларын һәм мөрәжәгатьләрен карау тәртибе турында Россия Федерациясенә гамәлдәге законнарында мәжбүри булган башка белешмәләр, шул исәптән дата, имза булырга тиеш.

2.7. Ачыкланган, хужасызлык билгеләре булган күчемсез мөлкәт объекты турында Палатага кергән мөрәжәгать нигезендә Палата гамәлгә ашыра:

ачыкланган, хужасызлык билгеләре булган күчемсез мөлкәт объекты турында кергән белешмәләргә тикшерү (комиссия составында урынга чыгып һәм файдаланылмый торган объектларны карау актын төзеп);

ачыкланган күчемсез мөлкәт объектын хужасыз дип исәпкә кую максатында, кирәкле документация жыю һәм аны хокуклар теркәү органына тапшыру;

Тукай муниципаль районының хужасыз мөлкәте реестрын (алга таба – Реестр) алып бару;

хужасыз күчемсез мөлкәт объектын гамәлдәге законнар нигезендә Тукай муниципаль районы муниципаль милегенә кабул итү өчен документлар әзерләү.

2.8. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектлары турында мәгълүматны раслау өчен Палатаның вазыйфай заты запрослар жиберә:

2.8.1. хужасыз объектка теркәлгән хокуклар турында Бердәм дәүләт күчемсез милек реестрыннан (ЕГРН) өзәптә алу өчен, Росреестр идарәсенә;

2.8.2. хужасыз объектның хокук иясе турында белешмәләр һәм «Күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алу турында» 1997 елның 21 июлендәге 122-ФЗ номерлы Федераль закон гамәлгә кертелгәнче һәм күчемсез милеккә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алу буенча юстиция учреждениесе («Ростехинвентаризация-федераль ТИБ» ФДУП) эшчәнлегә башланганчы күчемсез мөлкәткә хокукларны теркәүне гамәлгә ашыручы оешмалар тарафыннан бирелгән аңа хокук билгели торган документларның күчермәләрен алу өчен, Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының архив бүлегенә;

2.8.3. ресурслар белән тәэмин итүче махсулаштырылган оешмаларга (ачыкланган инженерлык инфраструктурасы объектларына карата);

2.8.4. хужасыз мөлкәтнең соңгы милекчесе вафат булу турында акт язмасы булу хакында граждан хәле актларын рәсмиләштерү органнарына, башка учреждениеләргә, оешмаларга, предприятиеләргә;

2.8.5. күрсәтелгән объектка карата ачык мирас эшләре булу яки булмау турында күчемсез милек объекты урнашкан урын буенча нотариуска;

2.8.6. федераль мөлкәт, Россия Федерациясе субъектларының, дәүләт һәм муниципаль мөлкәтте реестрларын алып баручы тиешле дәүләт мөлкәтен исәпкә алу органнарына;

2.8.7. күчемсез мөлкәт объекты милекчесе турында белешмәләр булырга мөмкин булган башка органнарга һәм оешмаларга.

2.9. Күчемсез мөлкәт объекты милекчесе булу турында дәрәс мәгълүмат алган очракта, Палатаның вазыйфай заты хужасыз буларак исәпкә кую өчен документлар жыю эшен туктата һәм әлегә мәгълүматны бу объект турында беренчел мәгълүмат биргән затка язма рәвештә хәбәр итә.

2.10. Әгәр тикшерү нәтижәсендә күчемсез мөлкәт объекты милекчесе билгеләнмәсә, Палатаның вазыйфай заты Тукай муниципаль районы территориясендә хужасыз күчемсез әйбер булу турында мәгълүмат алган көннән алып 30 көн эчендә:

2.10.1. Тукай муниципаль районының рәсми сайтында үзен аның милекчесе дип санаучы яки аңа хокукы булган затның килергә тиешлеге турында, чакырылуы зат килмәгән очракта, күрсәтелгән күчемсез объектның Тукай муниципаль районы гаризасы буенча күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органда хужасыз объект буларак исәпкә куелачагы һәм Реестрга кертеләчәге турында кисәтеп белдерү урнаштыра;

2.10.2. Нигезләмәнең 2.10.1 пунктчасында күрсәтелгән белдерү басылып чыккан көннән соң 30 көн узгач, үзен күчемсез мөлкәт объекты милекчесе дип санаучы зат килмәгән очракта, 5 көн эчендә әлегә күчемсез мөлкәт объектның милекчесен билгеләү мөмкин булмау турында акт яки ситуациягә туры килә торган башка акт төзи;

2.10.3. кирәк булган очракта, хужасызлык билгеләре булган күчемсез мөлкәт объектына техник инвентаризация үткәрү эшен билгеләнгән тәртиптә оештыра һәм әлегә объектка техник документация эзерләү буенча тиешле органнарга заявка жиберә.

Әгәр хужасыз тотылган объект инженерлык инфраструктурасы объекты булса, Палатаның вазыйфай заты инженерлык инфраструктурасы объектларына (жылылык, су, газ һәм электр белән тәэмин итү челтәрләре, канализация һәм башка объектлар) алга таба әлегә объектларга техник паспортлар эзерләү өчен кирәкле беренчел техник документацияне (башкарма схеманы) эзерләү максатында торак-коммуналь хужалыкның тиешле эксплуатацияләүче оешмасына заявка жиберә.

Эксплуатацияләүче торак-коммуналь хужалык оешмалары югарыда күрсәтелгән документларны эзерләүне тәэмин итәләр һәм аны законнарда билгеләнгән срокларда Палатага тапшыралар;

2.10.4. күчемсез мөлкәт объектынның милекчесе булмавын, яки милекчесе билгесез булуын, яки милекчесе билгеле булмау, яки аңа милек хокукыннан милекче баш тартканлыгын раслый торган документлар жыюны гамәлгә ашыра.

Күчемсез мөлкәт объектынның милекчесе булмавын яки аның милекчесе билгесез булуын раслый торган документлар булып тора:

әлеге күчемсез мөлкәт объектынның федераль мөлкәт, Россия Федерациясе субъекты мөлкәте, муниципаль мөлкәт реестрларында исәпкә алынмавы турында Россия Федерациясе, Россия Федерациясе субъектлары башкарма хакимияте органнары, муниципаль органнар тарафыннан бирелгән документлар;

әлеге күчемсез мөлкәт объектына (бина, төзелмә, корылма, жир кишәрлеге) хокуклар турында белешмәләрнең булмавы, шулай ук йөкләмәләр булу яки булмау турында Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрыннан өземтә.

Милекче - юридик зат мөлкәткә милек хокукыннан баш тарткан очракта һәм аңа милек хокукы теркәлмәгән очракта, вазыйфай зат аннан түбәндәге документларны соратып ала:

милекчедән күчемсез мөлкәт объектына милек хокукыннан баш тарту һәм аны хужасыз буларак исәпкә куюга ризалык бирү турында гариза (милекче бу мөлкәткә милек хокукыннан баш тарткан очракта бирелә);

юридик затның милек хокукы булуын раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре һәм башка кирәкле документлар.

Милекче - физик зат мөлкәткә милек хокукыннан баш тарткан очракта һәм аңа милек хокукы теркәлмәгән очракта, вазыйфай зат аннан түбәндәге документларны соратып ала:

физик затның милек хокукы булуын раслый торган хокук билгели торган документларның күчермәләре;

гражданның шәхесен таныклаучы документның күчермәсе һәм кирәкле башка документларны.

2.11. Күчемсез мөлкәт объектын хужасыз дип исәпкә алу өчен, Палата гариза белән хокуклар теркәү органына мөрәжәгать итә, аңа түбәндәгеләрне терки:

эгәр бинаның, корылманың, бүлмәнең, машина урынының милекчесе булмаса яки аның милекчесе билгесез булса, күчемсез милек объектынның милекчесе булмавын яки аның милекчесе билгесез булуын раслый торган документ, шул исәптән:

әлеге күчемсез мөлкәт объектынның федераль мөлкәт, Россия Федерациясе субъекты дәүләт мөлкәте һәм муниципаль мөлкәт реестрларында исәпкә алынмавын раслый торган, дәүләт һәм муниципаль мөлкәтне исәпкә алу органнары тарафыннан

бирелгән, документ (күрсәтелгән документлар линия объектларыннан файдаланырга тиешле затлар тарафыннан үз инициативасы белән тапшырылырга мөмкин);

әлеге күчемсез мөлкәт объектына милек хокукы «Күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алу турында» Федераль закон гамәлгә кертелгәнче һәм Россия Федерациясенә тиешле субъекты территориясендә күчемсез милеккә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алу буенча юстиция учреждениесе эшчәнлегә башланганчы, күчемсез мөлкәткә хокукларны теркәүне гамәлгә ашыручы тиешле дәүләт органнары (оешмалары) тарафыннан теркәлмәгән булуны раслый торган документ;

милекче (милекчеләр) бинага, корылмага, бүлмәгә, машина урынына милек хокукыннан баш тарткан очракта:

милекченең (милекчеләрнең) яки ул (алар) вәкаләт биргән затның (аның нотариаль таныкланган ышанычнамәсе булганда) күчемсез мөлкәт объектына милек хокукыннан баш тарту турында гаризасы;

күчемсез мөлкәт объектына милек хокукыннан баш тарткан затның (затларның) милек хокукы булуын раслый торган хокук билгеләүче документларның күчермәләре, әгәр әлеге күчемсез мөлкәт объектына хокук ЕГРНда теркәлмәгән булса.

3. ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ ХУЖАСЫЗ МӨЛКӘТ РЕЕСТРЫНДА ХУЖАСЫЗ КҮЧЕМСЕЗ МӨЛКӘТ ОБЪЕКТЛАРЫН ИСӘПКӘ АЛУ ҺӘМ АНЫҢ САКЛАНЫШЫН ТӘЭМИН ИТҮ

3.1. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектын Реестрга кертү өчен нигез булып проектын вәкаләтле вазыйфай зат эзерли торган Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының тиешле карары (алга таба – карар) тора.

Карар үз эченә алырга тиеш:

ачыкланган хужасыз мөлкәт турында белешмәләр (характеристика) һәм аны Реестрга кертү турында мәгълүмат;

хужасыз мөлкәттән алга таба файдалану тәртибе турында күрсәтмәләр.

3.2. Хужасыз күчемсез мөлкәт объекты карар чыгарылган датадан алып һәм мондый объектка муниципаль милек хокукы барлыкка килгән мизгелгә кадәр яисә милекчеләре килеп чыкканда, күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органда исәптән төшерелгәнгә кадәр Реестрда исәпкә алына.

3.3. Хужасыз күчемсез мөлкәт объекты жимерелү, аны югалту, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычын (яшәешне тәэмин итү объектларын, инженерлык инфраструктурасын һәм төзекләндерү объектларын тиешле торышта тоту өлешендә) булдырмау максатында, мондый объект һәм аның составындагы хужасыз күчемле объектлар (булган очракта) аларны Тукай муниципаль районы милегенә

рәсмиләштерү чорына әлеге хужасыз мөлкәттән файдалану максатларына туры килә торган эшчәнлек төрләрен гамәлгә ашыручы муниципаль учреждениеләргә түләүсез файдалануга тапшырылырга мөмкин.

3.4. Хужасыз күчемсез мөлкәт милекчеләре ачыкланганда, закон нигезендә мөлкәт күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алуны гамәлгә ашыручы органда исәптән төшерелә һәм Тукай муниципаль районы Башкарма комететы карары белән Реестрдан чыгарыла.

4. ХУЖАСЫЗ ОБЪЕКТЛАРНЫ ТУКАЙ МУНИЦИПАЛЬ РАЙОНЫНЫҢ МУНИЦИПАЛЬ МИЛЕГЕ ДИП ТАНУ ТӘРТИБЕ

4.1. Әгәр хужасыз күчемсез милек объектын Тукай муниципаль районының муниципаль милегенә кабул иткәнче аның милекчесе игълан ителсә, милек хокукын әлеге милекче исбатлый.

4.2. Милекче күчемсез мөлкәт объектына милек хокукын исбатлаган очракта, Палатаның вазыйфай заты:

милекчегә әлеге объектны гамәлдәге нормалар һәм кагыйдәләр нигезендә тиешле хәлдә карап тоту буенча чаралар күрү турында язма таләп жиберә.

4.3. Милекче күчемсез мөлкәт объектына үзенә милек хокукын исбатлаган очракта, Палата гамәлдәге законнар нигезендә милекчедән әлеге объектны ремонтлауга, карап тотуга, техник документация әзерләүгә тотылган чыгымнарны һәм башка чыгымнарны каплауны таләп итәргә хокуклы.

4.4. Хужасыз күчемсез милек объектын суд карары буенча Тукай муниципаль районының муниципаль милеге дип танылган очракта, әлеге мөлкәтнең милекчесе аңа милек хокукын гамәлдәге законнар нигезендә суд тәртибендә исбатлый ала.

4.5. Хужасыз күчемсез әйбер исәпкә куелган көннән алып бер ел узгач, ә линия объектын исәпкә куелган очракта хокуклар теркәү органында исәпкә куелган көннән алып өч ай узгач, вәкаләтле орган Россия Федерациясе законнарында каралган тәртиптә (РФ ГК 225 ст.) әлеге объектка һәм аның составындагы хужасыз күчемле әйберләргә (булган очракта) муниципаль милек хокукын тану турында гариза белән судка мөрәжәгать итә.

4.6. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектына суд карары белән билгеләнгән муниципаль милек хокукы хокуклар теркәү органында дәүләт теркәвенә алынырга тиеш.

4.7. Хужасыз күчемсез мөлкәт объектына Тукай муниципаль районының муниципаль милеге хокукын тану турында суд карары үз көченә кергәннән соң, Платаның вәкаләтле вазыйфай заты:

күчемсез мөлкәт объектын, аны Тукай муниципаль районы казнасы составына кертеп, муниципаль милеккә кабул итү турында Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының карар проектын әзерли;

кабул ителгән карар нигезендә күчемсез мөлкәт объекттын билгеләнгән тәртиптә Тукай муниципаль районының муниципаль мөлкәт реестрына кертә;
документларны күчемсез мөлкәт объекттына Тукай муниципаль районының муниципаль милек хокукын дәүләт теркәвенә алу өчен хокуклар теркәү органына тапшыра.

5. ХУЖАСЫЗ КҮЧЕМЛЕ ӘЙБЕРНЕҢ МУНИЦИПАЛЬ МИЛЕККӘ КҮЧҮЕ

5.1. Тукай муниципаль районы территориясендә урнашкан жир кишәрлегендә, су объекттында яки башка объектта милекчәсе булмаган яки милек хокукыннан баш тарту максатыннан башкача калдырган күчмә әйбер ачыкланган очракта, Палата:

5.1.1. эчке эшләр органнарына аны эзләү чаралары күрү турында запрос жиберә;

5.1.2. әгәр ташланган әйбер металл гаражлар, киосклар, палаткалар, реклама конструкцияләре һәм сүтелергә тиешле башка стационар булмаган объектлар булса, аларга рәсми белдерүләр урнаштыра;

5.1.3. хужасын билгеләү турында мәгълүматны Тукай муниципаль районы хакимиятенең рәсми сайтында урнаштыра.

5.2. Әгәр ташланган әйбернең милекчәсен яки хужасын билгеләү турында мәгълүмат урнаштырылган көннән алып бер ай эчендә ул билгеләнмәсә, Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының инвентаризация комиссиясе ташланган әйберне инвентаризацияли (тиешле акт төзи).

5.3. Үткәрелгән инвентаризациядән соң инвентаризация акты һәм карар нигезендә хужасыз күчмә әйберне Реестрга кертү гамәлгә ашырыла.

5.4. Милекчәсе булмаган әйберләр алардан файдалана башлау мизгеленнән Тукай муниципаль районының муниципаль милегенә күчә, гамәлдәге законнарда билгеләнгәнчә, әгәр суд тарафыннан хужасыз дип танылса, әлегә әйберләр милеккә керә ала торган очраклардан тыш. Бу очракта вәкаләтле орган бер ай эчендә (күчмә әйбер Реестрга кертелгән мизгелдән) мондый әйберне хужасыз дип тану турында гариза белән судка мөрәжәгать итә. Суд тарафыннан күчмә әйбер хужасыз дип танылганнан соң, ул Тукай муниципаль районының муниципаль милегенә күчә.

Ташланган әйбернең бәясе хезмәткә түләүнең биш тапкыр минималь күләменә туры килә торган суммадан ачыктан-ачык түбән булганда гына суд карары таләп ителми.

5.5. Әлегә Нигезләмәнең 5.4 пунктында күрсәтелгән күчемле әйберләр милеккә кергәндә, вәкаләтле вазыйфай зат законнарда билгеләнгән тәртиптә әлегә мөлкәтне Тукай муниципаль районының муниципаль милек реестрына кертә.

5.6. Әлеге Нигезләмәнең 5.4 пункттында күрсәтелгән күчмә әйбер Тукай муниципаль районының муниципаль милек реестрына кертелгәннән соң, әлеге әйбер Реестрдан төшерелә.

5.7. Реестрдан төшерү Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының тиешле карарын чыгару юлы белән гамәлгә ашырыла.

5.8. Хужасыз күчемле мөлкәт объекты жиимерелү, аны югалту, гадәттән тыш хәлләр килеп чыгу куркынычын булдырмау максатында (яшәешне тәмин итү объектларын һәм төзекләндерү объектларын тиешле торышта тоту өлешендә), мондый объект аны Тукай муниципаль районы муниципаль милегенә рәсмиләштерү чорына хужасыз мөлкәттән файдалану максатларына туры килә торган эшчәнлек төрләрән гамәлгә ашыручы муниципаль учреждениеләргә түләүсез файдалануга тапшырылырга мөмкин. Хужасыз күчемле мөлкәт объектлары кабул итү-тапшыру акты нигезендә тапшырыла, ул ике нөсхәдә яклар тарафыннан имзалана, аларның берсе Палатада саклана.

6. ВАРИССЫЗ КАЛГАН МӨЛКӘТНЕ МУНИЦИПАЛЬ МИЛЕККӘ КАБУЛ ИТҮ ТӘРТИБЕ

6.1. Закон буенча мирас хокукында муниципаль милеккә күчерелүче вариссыз калган мөлкәт дигәндә гражданның милек хокукындагы һәм аларның вафатыннан соң кала торган мөлкәт аңлашыла, әгәр закон буенча да, васыять буенча да варислары булмаса, яисә варисларның берсе дә мирас алу хокукына ия булмаса яки барлык варислар мирас алудан читләштерелгән булса, яисә варисларның берсе дә мирасны кабул итмәгән булса, яисә барлык варислар мирас алудан баш тарткан һәм шул ук вакытта аларның берсе дә мирастан башка варис файдасына баш тартуын күрсәтмәгән очракта, шулай ук милек васыять буенча муниципаль берәмлеккә тапшырылса.

6.2. Тукай муниципаль районы территориясендә урнашкан торак урыннар; жир кишәрлекләре, шулай ук аларда урнашкан биналар, корылмалар, башка күчемсез мөлкәт объектлары; югарыда күрсәтелгән күчемсез мөлкәт объектларына гомуми өлешле милек хокукындагы өлешләр рәвешендәге вариссыз калган мөлкәт гамәлдәге законнар нигезендә Тукай муниципаль районының муниципаль милегенә закон буенча мирас итеп алу тәртибендә күчә.

6.3. Мираска муниципаль милек хокукын раслый торган документ булып нотариаль орган тарафыннан бирелә торган мираска хокук турында таныйклык тора. Вариссыз калган мөлкәтне алу өчен мирасны кабул итү таләп ителми.

6.4. Палата хокуклар теркәү органнарында Тукай муниципаль районының муниципаль милек хокукын дәүләт теркәвенә алуны тәмин итә.

6.5. Тукай муниципаль районы территориясендә урнашкан торак биналар (шул исәптән торак йортлар һәм аларның өлешләре) рәвешендәге вариссыз калган,

билгелэнгән тәртиптә милек хокукы теркәлгән мөлкәт социаль файдаланудагы торак фондына кертелә.

6.6. Вариссыз калган мөлкәткә мирас хокукы турында таныклык алу өчен Палатаның вазыйфай заты, тиешле дәүләт органнарына запрослар жибәреп, түбәндәге документларны жыя:

граждан хәле актларын рәсмиләштерү учреждениеләре тарафыннан бирелгән үлем турында таныклык (белешмә) ;

торак урынның шәхси счетыннан өземтә;

«Күчемсез мөлкәткә хокукларны һәм аның белән сделкаларны дәүләт теркәвенә алу турында» 1997 елның 21 июлендәге 122-ФЗ номерлы Федераль закон гамәлгә кертелгәнче һәм күчемсез сделкаларны дәүләт теркәвенә алу буенча юстиция учреждениесе эшчәнлегә башланганчы күчемсез мөлкәткә хокукларны теркәүне гамәлгә ашыручы тиешле дәүләт органнары (оешмалары) тарафыннан әлегә күчемсез мөлкәт объектларына хокукларның алар тарафыннан теркәлмәгән булуын раслаучы документлар;

әлегә күчемсез мөлкәт объектына (бина, төзелмә, корылма, жир кишәрлегә) хокуклар турында белешмәләрнең булмавы турында Бердәм дәүләт күчемсез мөлкәт реестрыннан өземтә.

техник паспорт (булган очракта);

күчемсез мөлкәт объектына хокук билгеләүче документлар (булган очракта);
нотариус таләбе буенча башка документлар.

6.7. Нотариус вариссыз калган мөлкәткә мирас хокукы турында таныклык бирүдән баш тарткан очракта, Палата вариссыз калган мөлкәткә Тукай муниципаль районының муниципаль милек хокукын тану турында судка дэгъва белән мөрәжәгать итә.

6.8. Вариссыз калган мөлкәткә мирас хокукы турында таныклык яисә вариссыз калган мөлкәткә Тукай муниципаль районының муниципаль милек хокукын тану турында үз көченә кәргән суд карарын алганда, Палата хокуклар теркәү органына вариссыз калган мөлкәткә Тукай муниципаль районының муниципаль милек хокукын теркәү өчен мөрәжәгать итә.

6.9. Күчемсез милеккә хокукларны дәүләт теркәвенә алганнан соң, Палатаның вазыйфай заты вариссыз калган мөлкәтне муниципаль милеккә кабул итү һәм Тукай муниципаль районы казнасы мөлкәте составына, социаль файдаланудагы торак фондка кертү турында Тукай муниципаль районы Башкарма комитетының карар проектын әзерли.

6.10. Вариссыз калган мөлкәт булып торган, милек хокукы муниципаль берәмлек тарафыннан теркәлгән торак урыннар, жир кишәрлекләре, шулай ук аларда урнашкан биналар, корылмалар, күчемсез мөлкәтнең башка объектлары; гомуми өлешле милек хокукындагы өлешләр буенча белешмәләр Тукай муниципаль

районының муниципаль мөлкәт реестрына кертелә, ә күчемсез мөлкәт объектына бәйлә документлар Палатага саклауга тапшырыла.

Муниципаль милеккә хужасыз күчемсез һәм вариссыз калган мөлкәтне, шулай ук әлегә хужасыз күчемле әйберләрне муниципаль милеккә кабул итүнең әлегә Нигезләмә белән жайга салынмаган мәсьәләләре Россия Федерациясенен гамәлдәге законнары белән жайга салына.